

**Конкретни резултати и обобщени данни от проведеното първо (пилотно) проучване
на потребностите на работодатели от работна сила
Област Кърджали**

214

Брой анкети

1. Като най-важното изискване при подбор на кадри работодателите са посочили наличието на:

Мотивация и отговорност към работата, независимо от наличието на опит или компетенции - 206 бр. (96,3 % от анкетираните в областта)

1.1. Най-малко работодателите при подбор търсят наличие на:

Придобита професионална квалификация, без практически опит - 111 бр. (51,9 % от анкетираните в областта)

2. Работодателите посочват, че при търсене на кадри имат възможност да им осигурят:

2.1. Най-често:

o Обучение на работното място по професия или компетентности от наставник (чл. 230 от КТ) - 156 бр. (72,9 % от анкетираните в областта)

o Стажироване по придобита професия под ръководството на наставник (чл. 233а от КТ) - 143 бр. (66,8% от анкетираните в областта)

o Обучение за повишаване на квалификацията и за преквалификация (чл. 234 от КТ) - 104 бр. (48,6 % от анкетираните в областта)

2.2. Най-рядко:

o Служебен транспорт за живеещите извън населеното място по месторабота - 123 бр. (57,5 % от анкетираните в областта)

o Частично или пълно поемане на разходите за междуселският транспорт - 107 бр. (50,0 % от анкетираните в областта)

o Договор с лице, което постъпва или е постъпило в учебно заведение за придобиване на квалификация (чл.229 от КТ) - 103 бр. (48,1 % от анкетираните в областта)

2.3. Биха потърсили възможност най-често за:

o Частично или пълно поемане на разходите за междуселският транспорт - 63 бр. (29,4 % от анкетираните в областта)

o Условия за придобиване на професионални знания, умения и компетентности, с цел валидирането им за придобита професия (ЗПОС) - 52 бр. (24,3 % от анкетираните в областта)

o Служебен транспорт за живеещите извън населеното място по месторабота - 50 бр. (23,4 % от анкетираните в областта)

3. При наличие на финансова подкрепа работодателите биха приложили форми за обучение на персонала

3.1. Най-много за:

Обучение на работното място по професия или компетентности от наставник (чл. 230 от КТ) - 186 бр. (86,9 % от анкетираните в областта)

Обучение (от обучаваща институция и наставник) по време на работа (дуална форма на обучение) - 141 бр. (65,9 % от анкетираните в областта)

Обучение за повишаване на квалификацията и за преквалификация (чл. 234 от КТ) - 137 бр. (64,0 % от анкетираните в областта)

3.1. Най-малко за:

Нямам възможност да организирам обучение - 139 бр. (65,0 % от анкетираните в областта)

Обучение по професия или компетентности, предлагащо постъпването на работа - 93 бр. (43,5 % от анкетираните в областта)

Обучение за повишаване на квалификацията и за преквалификация (чл. 234 от КТ) - 77 бр. (36,0 % от анкетираните в областта)

4. През следващите 6 месеца, обучения за служителите се предвиждат от

62 работодатели (29,0 % от анкетираните в областта)
шивач - 32 бр.; взривчик - 20 бр.; кранист, мотокарист - 14 бр.; барман, сервитьор, готвач - 10 бр.; продавач-консултант - 9 бр.

5. Предвижданите обучения са предимно по професиите:

6. Работодателите заявяват потребности и от други знания и умения на настоящия и бъдещ персонал, в т.ч.:

6.1. Най-често:

o Умения за работа с клиенти (Знания и умения за осъществяване на промотиране, продажби и следпродажбено обслужване, търговски умения, умения за водене на преговори с трудни клиенти, умения за водене на преговори)

- 45 бр. (21,0 % от анкетираните в областта)

o Въвеждане на нови технологии, оборудване, продукти и др. (Специфични знания и умения за въвеждане на нови технологии и/или оборудване в компанията / организацията с цел производството и продажбата / предоставянето на нов продукт и / или нова услуга.)

- 44 бр. (20,6 % от анкетираните в областта)

o За самоконтрол и дисциплина

- 32 бр. (15,0 % от анкетираните в областта)

6.2. Най-рядко:

o В областта на въвеждане и прилагане на системи за качество (Знания и умения за практическо прилагане на изискванията на стандарти и поддържане ефикасното функциониране на системи за управление на качеството)

- 1 бр. (0,5 % от анкетираните в областта)

o Коучинг и менторство (Знания и умения за предаване на натрупан опит и осигуряване на приемственост, структурирано въвеждане в работата, текущо оценяване и обратната връзка)

- 1 бр. (0,5 % от анкетираните в областта)

o Обучение за обучители (Знания и умения за обучение на хора с опит, за оценяване на потребностите от обучение, за разработване на цялостна методология за проектиране и провеждане на обучения и тренинги)

- 2 бр. (0,9 % от анкетираните в областта)

7. Основна причина за наличието на незаети работни места в съответната фирма/организация е:

7.1. Най-често:

o Липса на кадри с изискваната квалификация/компетенции

- 76 бр. (35,5 % от анкетираните в областта)

o Няма незаети работни места

- 65 бр. (30,4 % от анкетираните в областта)

o Разрастване дейността на фирмата

- 48 бр. (22,4 % от анкетираните в областта)

7.2. Най-рядко:

o Друго: Липса на кандидати за работа, липса на хора, желаещи да работят и работноспособните кадри работят в чужбина или в по-големите градове.

- 3 бр. (1,4 % от анкетираните в областта)

o Напускане на част от персонала

- 11 бр. (5,1 % от анкетираните в областта)

o Невъзможност да наемете персонал от други населени места

- 11 бр. (5,1 % от анкетираните в областта)

8. В следващите 6 месеца нов персонал ще търсят

149 бр. (69, 6% от анкетираните в областта)

9. Анкетираните работодатели през следващите 6 месеца ще имат потребности от специалисти с висше образование от следните професионални направления:

9.1. Най-често:

o Икономика

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 16,4 % от анкетираните работодатели в областта)

o Администрация и управление

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 11,3 % от анкетираните работодатели в областта)

o Информатика и компютърни науки

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 11,3 % от анкетираните работодатели в областта)

o Машинно инженерство

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 9,4 % от анкетираните работодатели в областта)

o Електротехника, електроника и автоматика

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 8,5 % от анкетираните работодатели в областта)

9.2. Най-рядко (няма посочено търсене в направление/я):

o Химични технологии

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 1,9 % от анкетираните работодатели в областта)

o Право

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 3,3 % от анкетираните работодатели в областта)

o Туризъм, хранителни технологии, общо инженерство

- от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 5,2 % от анкетираните работодатели в областта)

10. Потребности от специалисти със средно образование през следващите 6 месеца са заявени за следните професионални области

10.1. Най-често:

§ **СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ.** Професионални направления: Търговия на едро и дребно /341/, Маркетинг и реклама /342/, Финанси, банково и застрахователно дело /343/, Счетоводство и данъчно облагане /344/, Администрация и управление /345/, Секретарски и административни офис дейности /346/, Трудов живот /347/

- 47 бр. (22,0 % от анкетираните в областта)

§ **ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕРАБОТКА.** Професионални направления: Хранителни технологии /541/, Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи /542/, Производствени технологии – дървесина, хартия, пластмаси и стъкло /543/, Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми /544/

- 34 бр. (15,9 % от анкетираните в областта)

§ **АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛСТВО.** Професионални направления: Архитектура, урбанизъм и геодезия /581/, Строителство /582/

- 18 бр. (8,4 % от анкетираните в областта)

§ **ИНФОРМАТИКА.** Професионални направления: Компютърни науки /481/, Приложена информатика /482/

- 17 бр. (7,9 % от анкетираните в областта)

§ **УСЛУГИ ЗА ЛИЧНОСТТА.** Професионални направления: Хотелиерство, ресторантьорство и кетеринг /811/, Пътувания, туризъм и свободното време /812/, Спорт /813/, Услуги за дома /814/, Фризьорски и козметични услуги /815/

- 15 бр. (7,0 % от анкетираните в областта)

10.2. Най-рядко (няма посочено търсене в направление/я):

§ **ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.** Професионални направления: Технологии за опазване на околната среда /851/

- 0 бр. (0,0 % от анкетираните в областта)

§ **ОБЩЕСТВЕНА СИГУРНОСТ И БЕЗОПАСНОСТ.** Професионални направления: Сигуриност /861/, Военно дело и отбрана /863/

- 0 бр. (0,0 % от анкетираните в областта)

§ **ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА.** Професионални направления: Ветеринарна медицина /640/

- 1 бр. (0,5 % от анкетираните в областта)

11. През следващите 6 месеца работодателите посочват, че ще търсят следните професии:

11.1. Най-често:

§ Оперативен счетоводител 344030

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 6,1 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Икономист 345120

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 5,3 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Продавач – консултант 341020

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 4,8 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Заварчик 521090

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 4,5 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Електротехник 522010

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 3,8 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Готвач 811070

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 3,3 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Оператор на компютър 482030

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 2,8 % от анкетираните работодатели в областта)

§ Офис – мениджър 346010

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 2,5 % от анкетираните работодатели в областта)

§ *Снабдител* 345080

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 2,5 % от анкетираните работодатели в областта)

§ *Машинен техник* 521010

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 2,3 % от анкетираните работодатели в областта)

11.2. Най-рядко (няма посочено търсене в направление/я):

§ *Екскурзовод* 812030

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 0,0 % от анкетираните работодатели в областта)

§ *Килимар* 542130

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 0,0 % от анкетираните работодатели в областта)

§ *Маникюрист-педикюрис* 815030; § *Оператор в производство на обувки и кожесно - галантерийни изделия* 542070; § *Оператор в производството на облекло* 542050; § *Организатор на спортни прояви и първенства* 813080; § *Помощник пътен строител* 582090; § *Спасител при бедствия, аварии и катастрофи* 861020; § *Сътрудник социални дейности* 762020; § *Техник – озеленител* 622010; § *Техник по транспортна техника* 525010; § *Химик – оператор* 524060

- от 1 до 2 лица със съответната професия (посочени от 0,0 % от анкетираните работодатели в областта)

12. Освен посочените по-горе, анкетираните прогнозират необходимост и от следните професии:

Общ работник

- 16 бр. (4, 8 % от анкетираните в областта)

Резач на камък

- 7 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Работник, кариера

- 5 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Сервитьор

- 3 бр. (4,8 % от анкетираните в областта)

Медицински лаборант

- 2 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Рехабилитатор

- 1 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Камероделец на паметници

- 1бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Зъботехник

- 1 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Мултимедийен дизайнер

- 1 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

Геодезист

- 1 бр. (2,4 % от анкетираните в областта)

13. Ключови компетентности, които работодателите считат, че е необходимо да притежават търсените от тях кадри:

13.1. Най-често:

o *Обицване на роден език. (способност да се изразяват и анализират мисли, чувства и факти в устна и писмена форма (слушане, говорене, четене и писане), и да се общува в подходящата езикова форма в разнообразен социален и културен контекст — образование и обучение)*

- 106 бр. (49,5 % от анкетираните в областта)

o *Инициативност и предприемачество. (Способности за адаптиране към промени, за работа в екип, поемане на отговорност за собствените действия, определяне на постижими цели, мотивация за успех.)*

- 74 бр. (34,6 % от анкетираните в областта)

o *Дигитална компетентност. (начално ниво уменията по информационни и комуникационни технологии, използване на електронни средства, мултимедийни технологии, Интернет); o Умение за учене. (умения за организиране и контролиране процеса на учене; способност за усвояване и прилагане на нови знания)*

- по 60 бр. (28,0 % от анкетираните в областта)

13.2. Най-рядко:

o *Обществени и граждански компетентности. (форми на поведение и междуличностни умения, необходими за социалния живот, разрешаване на конфликти, ефективно общуване)*

- 55 бр. (25, 7 % от анкетираните в областта)

o *Общуване на чужди езици. (способност да се разбират, изразяват и тълкуват мисли, чувства и факти в устна и писмена форма /слушане, говорене, четене и писане/ на чужд език)* - 42 бр. (19, 6 % от анкетираните в областта)

o *Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите. (способността да се събира и изважда, умножава, дели и да се изчисляват проценти, за да се решават всекидневни задачи; способности и желание да се използват знания и методология с цел да се даде обяснение на заобикалящата ни природа.)* - 42 бр. (19, 6 % от анкетираните в областта)

14. Очаквано търсене на работници без специална квалификация през следващите 6 месеца

14.1. Най-често:

o *Други неквалифицирани работници (общи работници, куриери, носачи и др.)* - от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 20,3 % от анкетираните работодатели в областта)

o *Помощници при приготвянето на храни* - от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 6,5 % от анкетираните работодатели в областта)

o *Работници в преработващата промишленост* - от 1 до 2 лица със съответното висше образование (посочени от 5,2 % от анкетираните работодатели в областта)

14.2. Не се търси неквалифицирана работна сила от - 57 работодателя (37,3 % от анкетираните в областта)

15. Очаквано търсене след 3-5 години на персонал със следните професии:

15.1. Най-често:

Строителен работник - 22 лица със съответната професия

Машинен оператор металорежещи машини - 20 лица със съответната професия

Заварчик, шлосер - 15 лица със съответната професия

Сервитьор - 15 лица със съответната професия

Барман - 15 лица със съответната професия

Готвач - 15 лица със съответната професия

Продавач-консултант - 10 лица със съответната професия

Счетоводител - 8 лица със съответната професия

Монтажник на дограма - 6 лица със съответната професия

Монтажник на отоплителна техника - 4 лица със съответната професия

15.2. Не могат да прогнозираат отсега - 8 бр. работодатели (3,7 % от анкетираните в областта)

А) Структура на участниците по вид на икономическата дейност (подреждат се възходящ ред на % участници спрямо общ брой)

- *търговия* - 52 бр. (24,3 % от анкетираните в областта)

- *друго* - 50 бр. (23,4 % от анкетираните в областта)

- *индустриални/производствени дейности* - 42 бр. (19,6 % от анкетираните в областта)

- *услуги за населението (извън транспорт, туризъм и търговия)* - 29 бр. (13,6 % от анкетираните в областта)

- *строителство* - 17 бр. (7,9 % от анкетираните в областта)

- *нестопански дейности* - 7 бр. (3,3 % от анкетираните в областта)

- *транспорт* - 5 бр. (2,3% от анкетираните в областта)

- *публичен сектор* - 5 бр. (2,3 % от анкетираните в областта)

- *селско стопанство* - 4 бр. (1,9 % от анкетираните в областта)

- *туризъм* - 3 бр. (1,4 % от анкетираните в областта)

Б) Структура по брой зает персонал през предходните 12 месеца: (подреждат се възходящ ред на % участници спрямо общ брой)

- *под 5* - 77 бр. (36,0 % от анкетираните в областта)

- *от 11 до 50 наети лица* - 55 бр. (25,7% от анкетираните в областта)

- *от 6 до 10* - 46 бр. (21,5 % от анкетираните в областта)

- от 151 до 250 наети лица
- над 250 наети лица
- от 151 до 250 наети лица

- 22 бр. (10,3% от анкетираните в областта)
- 8 бр. (3,7 % от анкетираните в областта)
- 6 бр. (2,8 % от анкетираните в областта)

В) Структура на работните места по вид на изискваната квалификация? (подреждат се възходящ ред на % участници спрямо общ брой)

- работници
- специалисти с икономическа квалификация
- без квалификация
- специалисти с техническа квалификация
- специалисти с хуманитарна квалификация
- друго

- 102 бр. (47,7 % от анкетираните в областта)
- 30 бр. (14,0 % от анкетираните в областта)
- 27 бр. (12,6 % от анкетираните в областта)
- 26 бр. (12,1 % от анкетираните в областта)
- 19 бр. (8,9 % от анкетираните в областта)
- 10 бр. (4,7 % от анкетираните в областта)

Включва специалисти с техническа, икономическа и хуманитарна квалификация

Готвач,сервитьор,барман

Здравни грижи

Медицина

С педагогическа квалификация

Специалисти продажби

Учители

Фотография и дигитални умения

Хранителна индустрия

Специалисти с техническа и икономическа квалификация

РАБОТНА ГРУПА:

Ръководител:

Леман Хакъ Али - заместник областен управител на област Кърджали и председател на постоянната Комисия по заетостта към Областния съвет за развитие на област Кърджали

Членове:

1. Катя Павлова Димова - главен експерт в Областна администрация- Кърджали и секретар на постоянната Комисия по заетостта към Областния съвет за развитие на област Кърджали

2. Росица Сашева Чавдарова - директор на Дирекция „Бюро по труда“-Ардино

3. Маруся Маринова Касабова - директор на Дирекция „Бюро по труда“-Кирково

4. Елена Николова Маркова-Димитрова - директор на Дирекция „Бюро по труда“-Крумовград

5. Сабахаттин Мюмюн Бекчи -началник отдел „Активна политика на пазара на труда“ в Дирекция „Бюро по труда“-Кърджали

6. Силвия Руменова Иванова -директор на Дирекция „Бюро по труда“-Момчилград

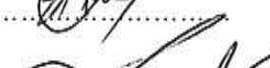
7. Наско Ванчев Настев - председател на Търговско-промишлена палата-Кърджали

8. Альоша Исаев Синабов - председател на Стопанска камара-Кърджали

9. Даниел Точев Делчев - председател на Регионална занаятчийска камара-Кърджали и представител на Съюза за стопанска инициатива

10. Лазар Атанасов Попов - председател на УС на
Конфедерацията на работодателите и индустриалците в
България - Кърджали

11. Пламен Милков Димитров - представител на Асоциацията
на индустриалния капитал в България

12. Емил Никифоров Младенов - председател на Българска
строителна камара-Кърджали

A handwritten signature in black ink, written over a set of three horizontal dotted lines. The signature is stylized and appears to be the name of the person listed in item 12, Emil Nikiforov Mladenov.